

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля

КАФЕДРА БУДІВНИЦТВА, УРБАНІСТИКИ ТА ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації та проведення
переддипломної практики з відривом від навчального процесу

*(для здобувачів вищої освіти спеціальності
G19 Будівництво та цивільна інженерія)*

(Електронне видання)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри будівництва,
урбаністики та просторового планування

Протокол №9 від 21.04.2026 р.

Київ 2026

Методичні вказівки до організації та проведення переддипломної практики з відривом від навчального процесу (для здобувачів вищої освіти спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія) (Електронне видання) /Уклад.: Татарченко Г.О., Білошицька Н.І. – Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2026. – 36 с.

Методичні вказівки підготовлені з метою формування вимог щодо організації та проходження переддипломної практики з відривом від навчального процесу здобувачами вищої освіти спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

Методичні вказівки розроблено відповідно до «Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» та вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН країни № 93 від 8.04.1993 р.

Укладачі: Г.О. Татарченко – д.т.н., професор, завідувач кафедри БУПП

Н.І. Білошицька – к.т.н., доцент кафедри БУПП

Рецензент: П.С. Уваров – к.т.н., доцент, професор кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування.

ЗМІСТ

	Вступ	4
1.	Загальні положення	6
2.	Мета та завдання переддипломної практики з відривом від навчального процесу	7
3.	Програма переддипломної практики з відривом від навчального процесу	11
4.	Організація переддипломної практики з відривом від навчального процесу	12
5.	Структура та зміст практики	15
6.	Оформлення звіту з переддипломної практики	17
7.	Захист звіту з переддипломної практики	18
	Література	19
	Додаток А	20
	Додаток Б	23
	Додаток В	25
	Додаток Г	27
	Додаток Д	35

ВСТУП

Переддипломна практика з відривом від навчального процесу є необхідним елементом атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія у галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

Дані методичні вказівки розроблено відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема Закону України «Про вищу освіту», Статуту Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, а також освітньо-професійної програми «Будівництво та цивільна інженерія» за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія та затвердженого навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти.

Програма практики відповідає «Положенню про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Polozhennya-pro-praktyku.pdf>), вимогам «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН країни № 93 від 8.04.1993 р., Наказам і рішенням колегії Міністерства освіти України, присвяченим виробничій практиці здобувачів вищої освіти.

Невід’ємною складовою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є переддипломна практика з відривом від навчального процесу, яка передує виконанню кваліфікаційної роботи бакалавра. Вона є обов’язковим компонентом освітнього процесу, передбаченим навчальним планом, і проводиться після завершення теоретичної та практичної підготовки студентів.

Освітня компонента «Переддипломна практика» належить до циклу практичної підготовки освітньо-професійної програми за спеціальністю G19 «Будівництво та цивільна інженерія» і спрямована на інтеграцію теоретичних знань та практичного досвіду здобувачів вищої освіти. Її зміст визначається вимогами до професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі будівництва та

цивільної інженерії з урахуванням сучасних тенденцій розвитку галузі.

Переддипломна практика спрямована на формування здатності здобувача вищої освіти ефективно виконувати функції інженерно-технічного працівника, орієнтуватися в сучасних технологічних, організаційних та нормативно-правових умовах будівельного виробництва, набувати необхідного досвіду та професійних компетентностей для подальшої інженерної діяльності.

Переддипломна практика сприяє розвитку професійної самостійності, відповідальності, ініціативності та критичного мислення здобувачів вищої освіти, що є необхідними передумовами їхньої успішної подальшої професійної діяльності у сфері будівництва та цивільної інженерії.

Організацію та методичне керівництво переддипломною практикою здійснює випускова кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування, яка визначає бази практики, забезпечує контроль за її проходженням та надає консультативну підтримку здобувачам вищої освіти.

Згідно з навчальним планом першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія у галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво, переддипломна практика з відривом від навчального процесу проводиться впродовж трьох тижнів у восьмому семестрі.

1 Загальні положення

Переддипломна практика з відривом від навчального процесу здобувачів вищої освіти є складовою освітньої програми «Будівництво та цивільна інженерія» підготовки першого (бакалаврського) рівня та проводиться на підприємствах, в науково-дослідних інститутах та лабораторіях, установах і проєктних організаціях будь-яких організаційно-правових форм, діяльність яких відповідає спеціалізації майбутньої кваліфікаційної роботи, а також на випусковій кафедрі будівництва, урбаністики та просторового планування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Обсяги практики визначаються Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступінь «бакалавр», галузь знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.2021 № 333) (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>) та освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»

Переддипломна практика з відривом від навчального процесу здобувачів вищої освіти покликана підготувати майбутніх фахівців до реальної практичної роботи, забезпечити належний рівень їхньої професійної підготовки.

Переддипломна практика з відривом від навчального процесу скеровує здобувача вищої освіти на набуття практичних знань, щодо виконання функцій інженерно-технічного персоналу, організаційної роботи в колективі, закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, розширення світогляду в галузі будівництва та цивільної інженерії, ознайомлення з питаннями охорони праці.

2 Мета та завдання переддипломної практики з відривом від навчального процесу

Метою переддипломної практики з відривом від навчального процесу є підготовка здобувача вищої освіти до успішного виконання кваліфікаційної роботи (збір матеріалів), формування готовності до самостійної професійної діяльності та підвищення професійних знань і навичок під час проєктування об'єктів будівництва.

Основними **завданнями** переддипломної практики з відривом від навчального процесу є:

- ознайомитися зі структурою, функціями та діяльністю підприємства або організації будівельної галузі;
- ретельно вивчити об'єкт випускної кваліфікаційної роботи згідно з виданим завданням на переддипломну практику (його роль, місцезнаходження, особливості району проєктування, актуальність роботи);
- опанувати сучасні технології, методи інженерних розрахунків та організаційні підходи, що застосовуються у підприємствах і установах будівельної галузі, а також набути навичок практичної роботи в реальних виробничих умовах;
- сформувати цілісне уявлення про діяльність підприємств та організацій будівельного комплексу, зокрема шляхом вивчення структури, функціонального призначення та взаємодії їхніх підрозділів, а також ролі підприємства у взаємозв'язках із зовнішнім середовищем. Ознайомитися з переліком посад, які може займати випускник спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія» освітнього рівня «бакалавр».
- закріпити, систематизувати та поглибити теоретичні знання й навички, отримані під час аудиторного навчання, навчальної та виробничої практик;
- оволодіти вмінням здійснювати пошук, збір, оцінювання та систематизацію практичного й нормативно-довідкового матеріалу, використовуючи матеріально-технічні ресурси кафедр, будівельних та проєктних організацій, необхідні для подальшого проєктування об'єкта у

кваліфікаційній роботі.

- уточнити, конкретизувати та деталізувати завдання на проєктування об'єкта, обраного для виконання кваліфікаційної роботи, з урахуванням особливостей його розташування, функціонального призначення та технічних параметрів;

- визначити можливі майданчики для розміщення об'єкта будівництва та здійснити збір необхідних вихідних даних: характеристик району будівництва, транспортної доступності, інженерного забезпечення, наявності будівельної бази, природно-кліматичних умов тощо;

- розвивати комунікативні навички, уміння працювати в команді, приймати інженерні рішення та брати відповідальність за їх реалізацію.

В результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- структуру, функції та організацію роботи будівельної організації, її виробничі підрозділи та логіку взаємодії між ними;

- нормативно-правову базу в будівництві, включаючи ДБН, ДСТУ, технічні регламенти, правила охорони праці та пожежної безпеки;

- технології виконання основних будівельно-монтажних робіт (земляних, бетонних, оздоблювальних, монтажних), методів контролю їх якості та організації будівельного виробництва, графіки виконання робіт, правила ведення виконавчої документації;

- основи проєктування будівель і споруд, роботи з проєктно-кошторисною документацією;.

Вміти:

- застосовувати отримані у навчальному процесі теоретичні знання в реальних умовах будівництва;

- працювати з проєктно-кошторисною та технічною документацією

(графіки робіт, акти виконаних робіт, журнали);

- брати участь в організації будівельних процесів, визначати послідовність і тривалість робіт;

- орієнтуватися в технології виконання усіх технологічних процесів, які виконуються на будівельному майданчику під час будівництва, капітального ремонту та реконструкції будівель, споруд та міських територій;

- складати елементи кошторисної документації та розуміти принципи оцінки вартості будівництва;

- застосовувати правила безпеки праці, здійснювати ідентифікацію небезпечних факторів на будівельному майданчику.

Набути навичок:

- організації й планування робіт на будівельному майданчику;

- роботи на реальному будівельному майданчику в умовах діючого виробництва;

- участь у підготовці технологічних карт, методів виконання робіт та планів виробництва;

- дотримання технологічної дисципліни, вимог охорони праці, пожежної та техногенної безпеки.

Сформувати:

- професійні компетентності, необхідні для роботи інженером-будівельником;

- відповідальне ставлення до охорони праці, довкілля й ресурсів;

- базу практичних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра.

Відповідно до ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти під час проходження переддипломної практики з відривом від навчального процесу повинен:

набути компетентностей (загальних та спеціальних):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК03. Здатність проєктувати будівельні конструкції, будівлі, споруди та інженерні мережі (відповідно до спеціалізації), з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, безбар'єрного простору, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці.

СК05. Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проєктування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних задач будівництва та цивільної інженерії.

СК09. Здатність здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

В результаті проходження **«Переддипломної практики з відривом від навчального процесу»** здобувач вищої освіти отримає наступні **програмні результати навчання:**

РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою

позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

РН06. Застосовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання інженерних та управлінських завдань будівництва та цивільної інженерії.

РН07. Виконувати збір, інтерпретацію та застосування даних, в тому числі за рахунок пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

РН08. Рационально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх технічні характеристики та технологію виготовлення.

РН09. Проектувати будівельні конструкції, будівлі, споруди, інженерні мережі та технологічні процеси будівельного виробництва, з урахуванням інженерно-технічних та ресурсозберігаючих заходів, безбар'єрного простору, правових, соціальних, екологічних, техніко-економічних показників, наукових та етичних аспектів, і сучасних вимог нормативної документації, часових та інших обмежень, у сфері архітектури та будівництва, охорони довкілля та безпеки праці.

РН13. Здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.

3 Програма переддипломної практики з відривом від навчального процесу

Переддипломна практика є невід'ємною частиною підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня та вимагає ґрунтовного засвоєння обов'язкових освітніх компонентів освітньо-професійної програми за спеціальністю G19 «Будівництво та цивільна інженерія».

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	G19 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	Будівництво та цивільна інженерія
Рік навчання, семестр:	
– Денна форма навчання	Рік навчання – четвертий; семестр – восьмий
– Заочна форма навчання	
Кількість кредитів	4,5
Самостійна робота	135 годин
Форми навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Мова роботи	Державна – українська

4 Організація Переддипломної практики з відривом від навчального процесу

Переддипломну практику проходять здобувачі вищої освіти четвертого курсу денної форми навчання. Тривалість практики – три тижні.

Офіційною основою для проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти є договір-угода про співпрацю (**Додаток А**) та угода на проведення практики студентів вищого навчального закладу, заключений між вищим навчальним закладом і будівельними підприємствами(**Додаток Б**).

Організатором і керівником усіх видів практик є випускова кафедра – будівництва, урбаністики та просторового планування.

Розподілення здобувачів вищої освіти на підприємства для проходження практики, призначення керівників практики, встановлення термінів початку і закінчення практики затверджується наказом по університету.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно з дозволу випускової кафедри підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

Перед початком практики проводяться загальні збори курсу для ознайомлення здобувачів вищої освіти з наказом ректора з практики, із завданнями практики і організаційними питаннями.

Місцями проведення практики є підприємства, в науково-дослідні інститути та лабораторії, установи і проєктні організації будь-яких організаційно-правових форм, діяльність яких відповідає спеціалізації майбутньої кваліфікаційної роботи, а також випускова кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Перед початком переддипломної практики керівники практики від університету разом з відділом технічного навчання (відділом кадрів) підприємства розподіляють здобувачів вищої освіти невеликими групами по різних структурних підрозділах підприємства.

Одночасно із цим, із числа провідних спеціалістів підрозділів, де будуть проходити практику здобувачі вищої освіти, наказом призначаються керівники практики від підприємства. З цими особами повинен завчасно зустрітися керівник практики від університету, щоб ознайомити їх із завданнями практики, скласти план-графік практики, домовитися про надання допомоги здобувачам вищої освіти у доборі й розмноженні матеріалів, необхідних для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра.

Керівник практики від університету повинен до її початку визначити наявність і обсяг конструкторської й технічної документації, наявної на підприємстві, яка може бути використана в якості вихідних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. На основі цієї інформації при участі інших викладачів кафедри, складаються окремі завдання кожному здобувачу вищої освіти щодо збору вихідних матеріалів для кваліфікаційної роботи бакалавра та програма практики (**Додаток В**).

Перед початком практики кожному здобувачу вищої освіти видається щоденник практики (**Додаток Г**). Приклади оформлення договору-угоди про співпрацю, угоди на проведення практики та щоденника наведено в **додатках А,**

Б та Г.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти веде щоденник, в якому в хронологічному порядку відображаються питання, пов'язані з проходженням практики відповідно до програми і виконанням індивідуального завдання.

По матеріалам практики здобувач вищої освіти складає звіт відповідно до програми із включенням розділів з індивідуального завдання. Керівник практики від підприємства контролює ведення щоденника, підготовку звітів, перевіряє і підписує звіти і складає відгуки про практику здобувачів вищої освіти, що містять дані з виконання програми практики, про ставлення здобувачів вищої освіти до роботи. Підпис керівника практики від підприємства на звіті завіряється печаткою підприємства.

Керівництво практикою здійснюється викладачами випускової кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування і інженерами базового підприємства. Керівники практики від підприємства консультують здобувачів вищої освіти та сприяють їм в одержанні необхідних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра, забезпечують можливість роботи в технічній бібліотеці, архіві тощо. Керівник практики від університету проводить періодичні консультації здобувачів вищої освіти.

Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

5 Структура та зміст практики

Поставлену в процесі формування переддипломної практики мету, здобувачі вищої освіти досягають самостійною роботою на робочих місцях будівельних підприємств, установ, організацій різних форм власності, а також на випусковій кафедрі, яка має безпосереднє відношення до спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія».

У період переддипломної практики здобувачі вищої освіти можуть брати участь у дослідницьких, практичних і впроваджувальних роботах, якщо вони збігаються з темою бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Календарний план проведення практики наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Календарний план проведення практики

№	Зміст	Термін виконання
1	Прибуття здобувача на практику, оформлення і отримання перепусток	Перший тиждень
2	Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці	Перший тиждень
3	Виконання програми практики і індивідуального завдання (з щотижневою перевіркою)	Протягом всієї практики
4	Оформлення щоденника, звіту	Третій тиждень
5	Складання заліку з практики	Третій тиждень

Змістовий модуль 1. Основна програма проходження практики – 90/90 годин (усього / самостійна робота)

Початковим етапом переддипломної практики з відривом від навчального процесу є прибуття здобувача вищої освіти на базу практики, ознайомлення з її діяльністю та оформлення необхідної супровідної документації відповідно до встановленого порядку. Обов'язковою складовою є проходження інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки, цивільного захисту, а також правил поведінки у разі виникнення надзвичайних ситуацій із відповідною фіксацією в установлених журналах.

У процесі практики здобувач вищої освіти вивчає організаційну структуру підприємства, особливості його виробничої та господарської діяльності, систему управління, штатний розклад, а також функціональні обов'язки структурних підрозділів і посадових осіб. Особлива увага приділяється ознайомленню з повним циклом створення проєктно-технічної документації – від формування технічного завдання до передачі завершеного проєкту замовнику, включаючи стадії погодження та експертизи.

Практика передбачає участь у виробничих екскурсіях, що сприяють кращому розумінню реальних умов функціонування підприємств будівельної галузі та специфіки виконання інженерних завдань.

Важливим етапом є збір, аналіз і систематизація вихідних даних для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра відповідно до індивідуального завдання, виданого керівником. До таких даних належать характеристики об'єкта проєктування, відомості про технологічні процеси, матеріали інженерних вишукувань, архітектурно-планувальні та конструктивні рішення, а також дані щодо умов будівництва.

У ході практики здобувач вищої освіти поглиблює знання нормативно-технічної бази у сфері будівництва, зокрема державних будівельних норм, стандартів, технічних умов, типових серій і каталогів будівельних конструкцій. Окрема увага приділяється вивченню сучасних тенденцій розвитку галузі, інноваційних технологій і передових методів проєктування аналогічних об'єктів як у вітчизняній, так і в міжнародній практиці шляхом опрацювання науково-технічної літератури, професійних видань та електронних ресурсів.

Змістовий модуль 2. Підготовка звіту за результатами практики – 45/45 годин (усього / самостійна робота)

На завершальному етапі переддипломної практики здійснюється узагальнення отриманих результатів та підготовка звіту відповідно до індивідуального завдання керівника. Звіт має відображати зміст виконаних робіт, результати аналізу зібраних матеріалів, а також висновки щодо можливостей їх використання у кваліфікаційній роботі.

Оформлення звіту виконується з дотриманням встановлених вимог до

структури, змісту та оформлення текстових і графічних матеріалів. Підготовлений звіт подається на перевірку керівнику кваліфікаційної роботи та є підставою для допуску до підсумкового контролю.

Підсумковим етапом є складання заліку з переддипломної практики, який передбачає оцінювання рівня засвоєння здобувачем вищої освіти практичних навичок, ступеня сформованості професійних компетентностей, а також якості підготовленого звіту.

6 Оформлення звіту з переддипломної практики

Звіт є основним документом для отримання заліку з практики. Звіт виконується у вигляді пояснювальної записки кожним здобувачем вищої освіти індивідуально і є його творчою роботою. При підготовці звіту слід керуватися програмою практики. Зразок оформлення титульного аркушу звіту з переддипломної практики наведено у **Додатку Д**.

Звіт з переддипломної практики є основним підсумковим документом. Він надається здобувачем вищої освіти як результат виконаної ним роботи за час переддипломної практики.

Звіт повинен включати відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики і мати наступні розділи: зміст, вступ, питання з програми, висновки та літературу.

Невід'ємною частиною звіту з практики є щоденник проходження практики встановленої форми та змісту (**додаток Г**). У ньому крім оформленого календарного плану й індивідуального завдання повинен міститися відгук керівника від підприємства й короткий висновок керівника від кафедри про практику здобувача вищої освіти.

Дати прибуття на підприємство й вибуття, а також відгук керівника практики від підприємства засвідчуються печатками підприємства.

Текстову частину звіту оформляють згідно вимог до оформлення текстових документів [3].

Орієнтовний обсяг звіту 20-25 сторінок.

7 Захист звіту з практики

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній розпорядженням завідувача кафедри.

До захисту повинні бути представлені повністю оформлені звіт, щоденник та матеріали, необхідні для виконання кваліфікаційної роботи бакалавра. Після успішного захисту звіт та щоденник практики здають в архів, а додатки повертаються здобувачу вищої освіти для подальшого використання при виконанні кваліфікаційної роботи.

Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти в останні дні її проходження. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість за підписами членів комісії.

Основними критеріями для оцінки роботи здобувача вищої освіти під час переддипломної практики є:

- ступінь володіння практичними навиками розв’язування інженерних задач в тому числі і з використанням сучасних інформаційних технологій;
- якість виконання завдання;
- зміст щоденника;
- участь здобувача вищої освіти в науково-дослідній роботі;
- якість оформлення звіту;
- повнота підбору матеріалів, необхідних для виконання кваліфікаційної роботи;
- відгук керівника практики від підприємства.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надана можливість проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Отримання здобувачем вищої освіти негативної оцінки за практику може бути підставою для відрахування з університету.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на Вчених радах факультетів та/або на Вченій раді університету не менше одного разу протягом навчального року.

ЛІТЕРАТУРА

1. Освітньо-професійна програма «Будівництво та цивільна інженерія» першого рівня вищої освіти за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво. – К.: СНУ ім. В. Даля, 2025. – 35 с.
2. Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – 10 с.
<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Polozhennya-pro-praktyku.pdf>
3. ДСТУ Б А.1.1-91:2008 Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2008-12-09]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 34 с.
4. ДСТУ 3008:2015. Інформація і документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 25 с.
5. ДСТУ 9243.7:2023 Система проектної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень. [Чинний від 03.07.2023]. – К.: ДП «НДІБК», 2023. – 48 с.
6. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. – К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
7. ГОСТ 2.106-96 «Єдина система конструкторської документації. Текстові документи» <https://dbn.co.ua/load/normativy/gost/13-1-0-964>
8. ГОСТ 2.114-95 «Єдина система конструкторської документації. Технічні умови» https://dnaop.com/html/42709/doc-ГОСТ_2.114-95

Додаток А
УГОДА ПРО СПІВПРАЦЮ

м. Київ

«__» _____ 202__ року

НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ» (далі – **УНІВЕРСИТЕТ**) в особі Ректора Поркуян Ольги Вікторівни, яка діє на підставі Статуту Університету, та _____, в особі _____, яка діє на підставі Статуту, разом іменовані як «Сторони», уклали цю Угоду про співпрацю (далі - Угоду) про таке:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Сторони керуються взаємною зацікавленістю в спільному розвитку їхнього наукового та інноваційного потенціалу, в тому числі проведення спільних наукових досліджень.

1.2. Співпраця здійснюється на основі рівноправності, взаємної вигоди, чесного ділового партнерства, а також підтримки взаємних ділових контактів.

1.3. Ця Угода не накладає на її Сторони жодних майнових і фінансових зобов'язань, а також не встановлює жодних обмежень їхньої самостійності та автономності при здійсненні ними своєї статутної діяльності.

1.4. Сторони діють відповідно до вимог та у рамках чинного законодавства України.

2. ПРЕДМЕТ УГОДИ

2.1. Предметом угоди є організація партнерства та співпраця Сторін.

2.2. Угода поширюється на співробітництво з факультетом транспорту і будівництва.

2.3. Сторони домовились:

- основи співробітництва Сторін з питань щодо цільової підготовки фахівців, підвищення кваліфікації і стажування спеціалістів (бакалаврів, магістрів, аспірантів) в галузі будівельного виробництва. Організовувати спільні наукові та інноваційні проекти, спрямовані на вирішення актуальних проблем, які становлять спільний інтерес Сторін;
- спільно виконувати науково-дослідні роботи в напрямку дослідження реалізації будівельних проектів та підготовки фахівців рівня бакалавр, магістр та доктор філософії;
- сприяти підвищенню кваліфікації працівників та підготовці наукових кадрів, у тому числі навчанню (стажуванню) студентів, аспірантів та стажуванню наукових і науково-педагогічних працівників;
- проводити спільні наукові та освітні заходи;
- здійснювати обмін інформацією, необхідною для спільної діяльності Сторін.

3. ФОРМИ СПІВПРАЦІ

3.1. Співпраця між Сторонами здійснюється на основі цієї Угоди та/або додаткових угод і договорів, що укладаються між Сторонами на виконання цієї Угоди.

3.2. У випадку необхідності виконання оплатних науково-дослідних робіт у галузях передбачених цією Угодою, або проведення іншої оплатної діяльності, їхні терміни і порядок розрахунків між Сторонами визначаються окремими додатковими угодами.

3.3. Організаційний, науково-технічний супровід та координацію робіт за цією Угодою здійснюють: від факультету транспорту і будівництва – зав. кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування Татарченко Галина Олегівна, від _____, - директор _____.

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

4.1. Університет зобов'язаний:

4.1.1. Направляти на практику до _____ студентів спеціальності G19 – Будівництво та цивільна інженерія, які проходять підготовку в Університеті, а також науково – педагогічних працівників на стажування.

4.1.2. Виконувати наукові проекти і розробки, у тому числі спільно з працівниками _____.

4.1.3. Здійснювати підготовку наукових кадрів для _____ через аспірантуру і докторантуру та шляхом здобуття наукового ступеня.

4.2. _____ зобов'язане:

4.2.1. Надавати консультації при підготовці Університетом фахівців в галузі цивільного та промислового будівництва:

- Спільно з фахівцями Університету приймати участь у проведенні конференцій, семінарів, презентацій, круглих столів;

- проводити консультації та «майстер – класи» щодо реалізації будівельних проектів організації;

4.2.2. Виконувати наукові проекти і розробки, у тому числі спільно з працівниками _____.

4.2.3. Надавати можливість студентам Університету проходити науково-дослідну, переддипломну практику.

4.2.4. Надавати *пропозиції* і приймати *участь* у визначенні *програми* цільової підготовки фахівців, підвищення кваліфікації та стажування.

4.2.5. Надавати можливість стажування науково-педагогічних працівників Університету на підприємстві.

4.2.6. Приймати участь у виконанні спільних наукових проектів і розробок.

4.2.7. Виконання Програми співробітництва розглядається на спільних засіданнях робочих груп сторін двічі на рік, на підставі чого уточнюється Програма спільних дій на наступний період.

5. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ

5.1. Сторони можуть вносити за взаємною згодою зміни і доповнення до умов цієї Угоди.

5.2. Всі зміни та доповнення до умов цієї Угоди подаються в письмовій формі за підписом Сторін.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Угода набирає чинності з дати її підписання та діятиме до 31.12.2025 р.

6.2. Угода може бути припинена кожною зі Сторін шляхом направлення відповідного письмового повідомлення. Дія Угоди припиняється через 2 (два) місяці з дати отримання письмового повідомлення.

6.3. Дана Угода складено українською мовою у двох оригінальних примірниках рівної юридичної сили по одному для кожної із Сторін.

6.4. Сторони підтверджують, що підписанти цієї Угоди наділені всіма необхідними для цього правами, визначеними чинним законодавством України, установчими та іншими локальними актами Сторін.

6.5. Спірні питання, які виникають під час виконання Сторонами умов цієї Угоди протягом строку її дії, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди - відповідно з вимогами чинного законодавства.

7. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН, ЩО ДОМОВЛЯЮТЬСЯ

ПІДПРИЄМСТВО:

Директор

М.П.

УНІВЕРСИТЕТ:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
вул. Іоанна Павла II, 17,
м. Київ,
Україна, 01042

код ЄДРПОУ 02070714

Банк отримувача: Державна казначейська
служба України, м. Київ,

IBAN UA 238201720313241003201000808

Ректор

Поркуян О.В.

М.П.

Додаток Б
УГОДА № _____

на проведення практики студентів вищого навчального закладу

м. Київ

_____ 202__ р.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, у подальшому Університет, в особі ректора Поркуян Ольги Вікторівни, діючого на підставі Статуту університету, з однієї сторони і _____ (надалі - База практики), в особі _____, діючого на підставі _____ з іншого боку, уклали даний договір про нижченаведене:

1.База практики зобов'язується:

- 1.1. Прийняти студентів на практику відповідно до календарного плану:
- 1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.
- 1.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики і майбутній професії.
- 1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.
- 1.5. Надати студентам – практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.
- 1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.
- 1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, у якій відобразити якості підготовленого ним звіту.
- 1.8. Додаткові умови _____ - _____

2. Навчальний заклад зобов'язується:

- 2.1. За два місяці до початку практики надати Базі практики для погодження програму, а не пізніше, ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.
- 2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
- 2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, що відбулися зі студентами.

3. Відповідальність сторін.

3.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання покладених на них обов'язків за договором, відповідно до діючого законодавства.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває сили з моменту підписання і діє до «___»_____р.

3.4. Якщо за два тижні до закінчення терміну Договору жодна зі сторін не висловила в письмовому вигляді бажання його розірвати, термін дії Договору автоматично продовжується на наступні 12 місяців.

3.5. Даний договір може бути достроково розірваний на наступних підставах:

а) за згодою сторін;

б) у випадку невиконання стороною за договором своїх зобов'язань.

Договір складений у двох примірниках – по одному Базі практики і Навчальному закладу.

3.6. Юридичні адреси і реквізити сторін:

База практики:

Навчальний заклад:

СНУ ім. В. Даля,

01042, м. Київ,

вул. Іоанна Павла II, 17

Ректор

_____ О.В. Поркуян

Додаток В

Міністерство освіти і науки України
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
Факультет транспорту і будівництва
Кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування

ЗАВДАННЯ

для виконання програми переддипломної практики
здобувачу вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
Факультету транспорту і будівництва
спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія»
освітньо-професійної програми «Будівництво та цивільна інженерія»

(прізвище, ім'я, по батькові)

Згідно з наказом № _____ від _____ 20__ р. переддипломну практику необхідно пройти у період з _____ по _____ на базі кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Програма практики

1. Ознайомитися з чинною нормативно-правовою та нормативно-технічною базою, що регламентує розроблення проєктної документації для будівель і споруд, зокрема державними будівельними нормами, стандартами та іншими регламентуючими документами.

2. Обґрунтувати актуальність і доцільність обраної теми кваліфікаційної роботи з урахуванням сучасних тенденцій соціально-економічного розвитку регіону, потреб галузі будівництва та перспектив її розвитку.

3. Провести аналіз технологічних і функціональних процесів, для забезпечення яких призначений об'єкт проєктування, з урахуванням специфіки

його експлуатації.

4. Дослідити архітектурно-планувальні та конструктивні вимоги до будівель і споруд, що забезпечують їх функціональне призначення, а також сформувати систематизований перелік нормативних документів, необхідних для проєктування.

5. Виконати порівняльний аналіз можливих архітектурно-планувальних і конструктивних рішень об'єкта проєктування, визначити район будівництва та надати його комплексну характеристику (кліматичні, інженерно-геологічні, містобудівні умови тощо).

6. Зібрати та систематизувати вихідні дані для проєктування, зокрема: опис виробничих і функціональних процесів, об'ємно-планувальні та конструктивні рішення, матеріали генерального плану, результати інженерно-геологічних вишукувань, а також відомості про сучасні технології будівельного виробництва.

7. Ознайомитися з аналогічними об'єктами вітчизняного та зарубіжного досвіду, що перебувають в експлуатації або на стадії будівництва, з метою використання передових інженерних і архітектурних рішень.

8. Сформувати перелік наукових, навчально-методичних і нормативних джерел, які планується використати під час виконання кваліфікаційної роботи.

9. Підготувати та оформити звіт за результатами проходження переддипломної практики обсягом 15-20 сторінок формату А4, доповнений необхідними ілюстративними матеріалами (схемами, рисунками, таблицями), відповідно до встановлених вимог.

Подати звіт керівнику практики для захисту безпосередньо після завершення практики (останній день практики). Допускається подання звіту в електронному вигляді.

Завдання видано «_____» 20____ р.

Керівник практики

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)
здобувача вищої освіти _____
_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь _____

спеціальність _____
_____ (назва)

спеціалізація _____
_____ (назва)

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка

підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка

Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

[illegible]

Керівники практики:

Від закладу вищої освіти _____
(підпис) (ініціали і прізвище)

від підприємства, організації, установи _____
(підпис) (ініціали і прізвище)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]

(підпис) (ініціали і прізвище)

« _____ » _____ 20 __ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

[illegible]

Висновок керівника практики від закладу вищої освіти про проходження практики

[illegible]

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від закладу вищої освіти

_____ (підпис) _____ (ініціали і прізвище)

Основні положення практики

1. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:
 - до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
 - своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
 - нести відповідальність за виконану роботу;
 - своєчасно скласти залік з практики.

2. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику - це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює заклад вищої освіти.

2.1. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою або заступником директора навчального закладу. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

2.2. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

2.3. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики, крім переддипломної, повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Ознайомлений:

(підпис здобувача вищої освіти)

Додаток Д

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
Факультет транспорту і будівництва
Кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування

ЗВІТ З ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ І ПРАКТИКИ

Виконав ст. IV курсу групи _____

Перевірив доцент _____

Київ – 20____

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації та проведення переддипломної практики

з відривом від навчального процесу

*(для здобувачів вищої освіти спеціальності
G19 Будівництво та цивільна інженерія)*

(Електронне видання)

Укладачі: ТАТАРЧЕНКО Галина Олегівна
БІЛОШИЦЬКА Наталія Іванівна

Оригінал - макет Н.І. Білошицька

Підписано до друку _____

Формат 60×84¹/₁₆. Папір типограф. Гарнитура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Обл.-вид.арк. _____.

Тираж ____ прим. Вид. № _____. Замовл. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ, вул. Іоанна Павла II буд 17,

Телефон: +38(050) 218 04 78, факс (064 52) 4 03 42

E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com